
Ruths Bog

Et stykke journalistik af

Kaj Munk

Udgivet i 2015. Teksten må i denne form frit benyttes med angivelse af Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet, som kilde.

Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet.

Indhold

Ruths Bog

4

Ruths Bog

Ruths Bog

Jp. 16/10 32[1]

Ruths Bog.

Af Sognepræst Kaj Munk.

Sæt Kirken paa Plads! hedder en i disse Dage paa Nyt Nordisk Forlag udkommet Bog af en ung Pastor Ruth. Navneordene i den er skrevet med smaat, hvad der gør den udansk og mindre letlæselig. Grammatikken i den byder paa Udtryk som ”mange af vi unge Præster”, Billedsproget har den Dristighed med Hensyn til Præsternes Tilsyn med Skolen at tale om ”en klam Haand, der - forhæler Befrugtningens Øjeblik”. Omslagstegningen (af Arne Ungermann) viser en mekanisk Herre med smart Underbid, fingererende med en Legetøjskirke.

Det har knebet at faa Skriftet til at blive en Bog. Papiret er tykt. Titel og Tilegnelse ”til Astrid, min Kammerat”, beslaglægger de første 8 Sider, hver Kapiteloverskrift beslaglægger to Sider. I Indholdet, der er uden Oversigt, rodet og tilfældigt, stikkes ligegyldige Stykker ind. Dertil et Par lange Citater. Saaledes naar vi op paa 120 Sider.

*

Hvad er nu Skriftets Indhold, hvad gaar det ud paa?

At fortælle, at den danske Folkekirke er knippelfin; en af Verdens bedste; men kan dog blive bedre. Nemlig naar Staten gennemtvinger borgerlig Navngivning og Pubertetsfest og Ægteindstiftelse og Begravelse. Thi Kirkens Opgave er at forkynde Evangeliet, og den skal ikke mænge sig med borgerlige Sager.

Altsammen meget logisk. Og meget overfladisk. Og meget forkert.

Lad os tage een Ting ad Gangen! Naar en Mand faar et Barn, skal han i det kommende Ruthenia inden en Uge efter Fødslen melde Fødselsdatoen til Folkeregistret, Navnet inden en Maaned efter; vil han saa ogsaa have Barnet døbt, skal han af Sted til Præsten for at faa ordnet det. Se, saa er der Logik i Tingene: Fødslen, der er borgerlig, til Folkeregistret, Navngivningen, der er borgerlig, til Folkeregistret, Daaben, der er kirkelig, til Præsten. Jamen, hvad skal den arme Mand rende 3 Gange for, naar han saa udmærket kan klare det med 1?

Jo, for saa blander Folk ikke alting saa gyseligt sammen, saa bliver de mere bevidst kristne. Jamen, hvad i Alverden skal Kristne være bevidst kristne for?

Jamen, vi skylder dog Daaben at understrege, at den er en hellig Handling og slet ikke Navngivning. Javel, det understreger vi Præster jo, hver Gang vi døber et Barn; og Daaben bliver saamænd ikke mere hellig af, at Navngivningen tages fra den.

Og nu Konfirmationen! Ja, det er jo en gruelig Sammenblanding af helligt og verdsligt.

Åah ja! Det er jo hele Livet. Men saa længe Kirken døber de smaa Børn, maa den nu ogsaa, naar de bliver saa store, at man kan snakke med dem, have Lov til at fortælle dem lidt om, hvad der er gjort ved dem, da de var umælende. Nu er det tilmed gaaet saadan, at det hos os er blevet Skik, at Kirken faar dem i Tale lige paa det Tidspunkt, da de skal flyve hjemmefra og ud at prøve Vingerne selv. Et gunstigere Øjeblik kunde Kirken ikke faa. Og Kirken betyder jo ikke Præsteskkabet, men 98 pCt. af Danmarks Befolkning plus Gud.

Prøv at snakke med gamle Folk! Som de husker fra deres Præstegang: Salmer og Skriftsteder og gode Ord. Javel, men de gik alligevel lige fra Konfirmationen ud til Cigaretrykning og Tøsesjov; men da Fanden blev gammel, gik han i Kloster.

-Hm, det var for Resten et rørende Sted for ham at ende. Hvis det var Frugten af Konfirmandundervisningen, bør vi foreløbig ikke slippe den.

”Vorherre skal have tak for dé gode mænd, der indførte den borgerlige konfirmation”, siger pastor Ruth. Lad gaa! men hvad skal han saa have for de daarlige? Og Forstander Vilhelm Rasmussen - ja, han er god, naar han er god; men naar han konfirmerer, hører han skam til de daarlige.

Saa er der Ægteskkabet. Det er selvfølgelig en rent borgerlig og privat Indretning. Og maa derfor indgaas borgerligt.

Ja, det har man jo hørt en Del Gange før. Og saa er der tilfældigvis intet, to unge forelskede gudfrygtige ved har mere med Gud at gøre, end at de to bliver Mand og Kone. For sig selv og for Staten og for Gud.

Hvad var det, vi talte om? Var det ikke Folkekirken, at praktisk talt hele det danske Folk tilhører den Kirke? Jamen, hvor er det da rimeligere, at det fejrer sine Fester og kommer i sine Højtidsstunder, end netop i sin Kirke? Velkommen skal de være der - til Navngivning og Pubertetsfest og Ægteskabsindgaaelse og Sølvbryllupper og 40 Aars Jubilæer, om de vil. Saa vel som til hver livskabt Hverdag.

Der gaar ingen sort Streg tværs igennem et Menneske, saa han er borgerlig med det, der ligger til højre for den, og kirkelig med det til venstre.

Endvidere lever vi i et Land, der strutter af Frihed: Vil Folk ikke lade deres Børn døbe, er der ingen, der øretæver dem af den Grund. Vil de ikke lade dem konfirmere, nu, ikke en Hund vil gø. Vil de borgerligt giftes, værsgod. Vil de brændes eller begravnes i Dølgemaal, ganske efter Behag.

*

Hr. Ruth er født for sent. Det bliver ikke til meget mere end det første Oplag. Han kan gnide Øjnene og se helt frisk paa Tingene, en Gang imellem ogsaa give en rap Snært. Men der bliver ingen ny Luther af ham i denne Omgang. Ikke engang paa det mægtige Spørgsmaal af uoverskuelig aandelig Betydning, der hedder lovmæssig Afskaffelse af Titlen Velærværdighed til Præster, en Afskaffelse, der, hvis den kom paa Præstemandens eget Initiativ, saa sandt jeg lever, ”ville virke som en meget sigende Tilkendegivelse af, at vi alle absolut, uden mindste Forbehold og Indskrænkning, totalt, er lige for Kirkens Øjne”.

Ja, saadan staar der. Paa Tryk. Oven i Købet belagt med et Bibelord, Paulus' ”Der er ikke Forskel”.

Denne Pastor Ruth maa være en meget ung Mand. Og saa maa han mangle noget nyttigt at bestille. Det bliver efterhaanden billigt at være Kirkestormer udi Dannevang. Mon ikke en Smule Martyrium kunde pynte paa det? F. Eks. hvis Rigsdagen vedtog, at for hvert kirkereformatorisk Skrift, en Præst udgav, skulde han have et Hak i Øret eller maaske; en Finger klippet af . . .

C.V.A. Ruths Svar Jp 6/11 32[2]